

Samen sterker: gemeenten en ondernemers samen aan de slag



Ruben van Brenk
(VNG)



Eric de Jong
(Gemeente Waalwijk)



Jos van Asten
(NVvP)

Programma

- Opening en belang van integrale samenwerking (Ruben van Brenk, VNG)
- Integraliteit binnen de gemeentelijke organisatie (Eric de Jong, gemeente Waalwijk)
- Samen aan de slag op basis van een fictieve casus (Jos van Asten, NVvP)
- Plenaire terugkoppeling

Het belang van integraal samenwerken en probleemstelling

Ruben van Brenk - VNG

STEL: Er waren eens 6 bedrijven in de gemeente “Omge kvanteworden”. Deze gemeente is erg ambitieus op het gebied van het klimaat.

- Bedrijf A wordt gebeld voor het maken van een afspraak voor een energiecontrole door de Omgevingsdienst.
- Bedrijf B ontvangt een brief van de gemeente dat het pand over 8 jaar van het aardgas af moet.
- Bedrijf C zoekt op het internet aan welke duurzaamheidseisen zijn bedrijf moet voldoen.
- Bedrijf D vindt een folder in de brievenbus over het installeren van zonnepanelen.
- Bedrijf E krijgt (onaangekondigd) een gemeenteambtenaar aan de deur die wil praten over Klimaatadaptatie.
- Bedrijf F belt zijn bedrijfscontactfunctionaris op met vragen over het beginnen van een energiehuis.

VRAAG: Hoe reëel is het dat bedrijf A tot en met F hetzelfde bedrijf is?

Praktijkcasus: hoe kan samenwerking in de praktijk vorm krijgen?

Eric de Jong – Gemeente Waalwijk

- Hoe kunnen gemeenten en ondernemers effectiever samenwerken aan de verduurzaming van bedrijventerreinen?
- Hoe helpt een integrale aanpak binnen de gemeente daarbij, zodat ondernemers met al hun vragen terecht kunnen bij één loket?

Green Deal 2.0

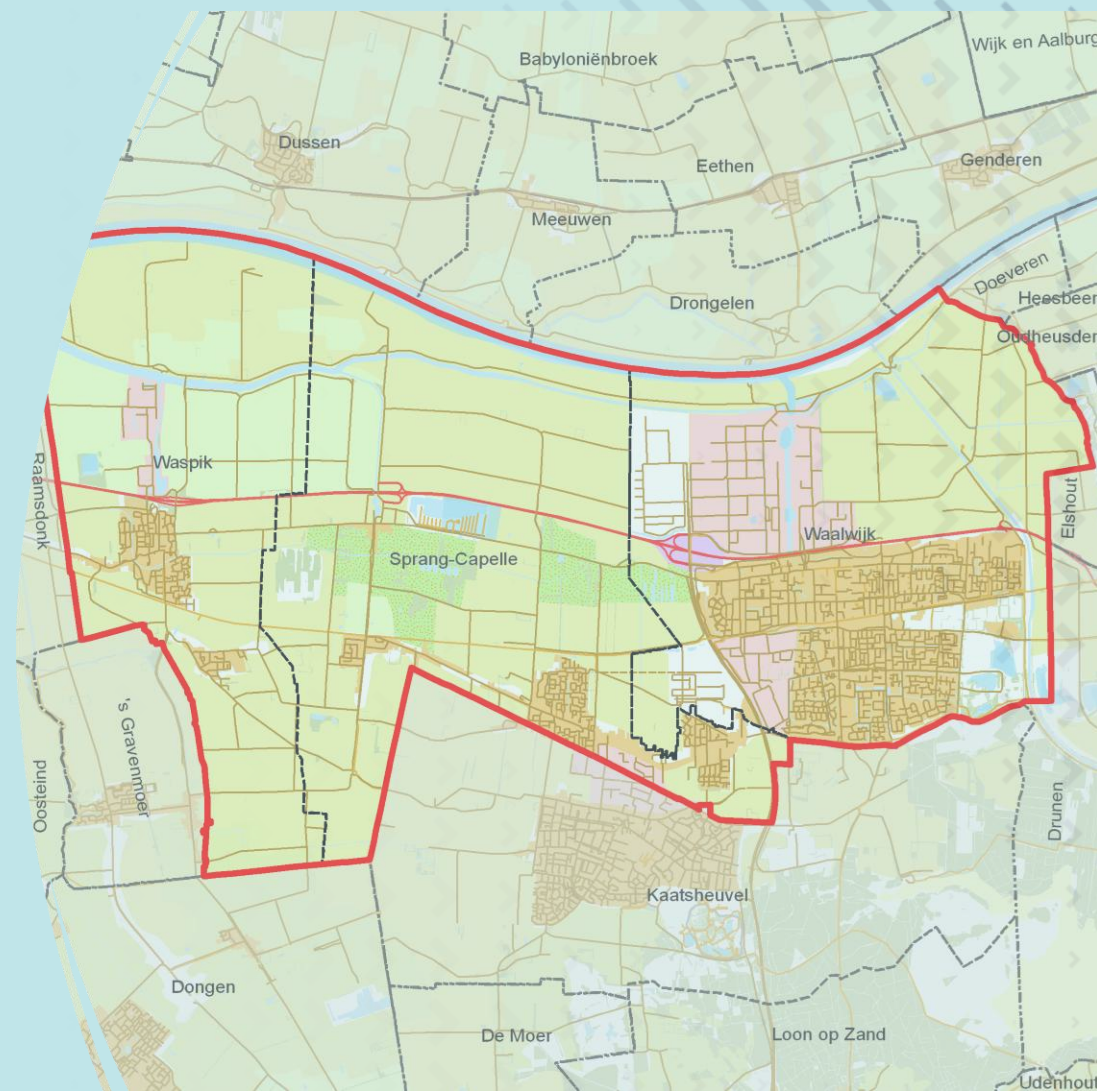
Verduurzaming bedrijven gemeente Waalwijk
2023-2025



Foto: Jeroen Pulles

Introductie

- Green Deal 1.0 gestart in 2020 - 2023
- Routekaart klimaatneutraal Bedrijventerrein 2043
- Green Deal 2.0 en Grote Oogst gestart in 2023 – 2025
- Organisatie
- Tips en tops

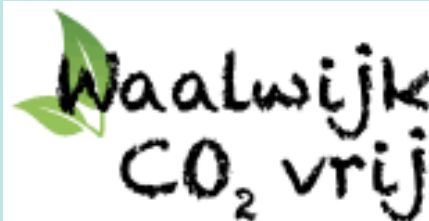




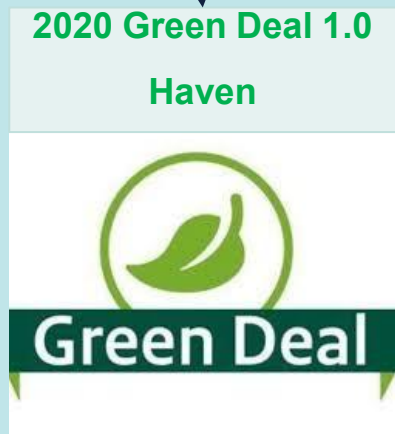
PARIS2015
UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE
COP21•CMP11



Visie Duurzaam
Waalwijk 2030



2023 Green Deal 2.0
Alle bedrijven(terreinen)
in Waalwijk



2043 Waalwijk
klimaatneutraal



Doel en scope

De Green Deal begeleidt en verbindt ondernemers in het nemen van duurzame maatregelen en geeft uitvoering aan grote projecten, ten behoeve van toekomstbestendige bedrijventerreinen in Waalwijk.

- 3 Thema's: Energietransitie, Circulaire economie, Klimaatadaptatie
- Aanpak: Individueel aanbod bedrijven, collectieve initiatieven, grote projecten
- Looptijd: 3 Jaar
- Doelgroep: Alle bedrijven op bedrijventerreinen in gemeente Waalwijk

Doelen

Algemeen

- 100% geïnformeerd over wet- en regelgeving
- 160 bedrijven nemen deel

Energie

- Zonnepanelen op minimaal 25% bestaande daken
- Na energiescan, nemen van maatregelen bovenop wettelijke verplichtingen
- Tijdelijk verminderd toezicht op deelnemers
- 100% bedrijven voldoet aan energiebesparingsplicht
- Realisatie kleinschalige Energy Hub
- Haven: afname CO2 uitstoot met ca. 34 kton
- Haven: min. 10% heeft fossiel gedreven processen geëlektrificeerd

Circulair

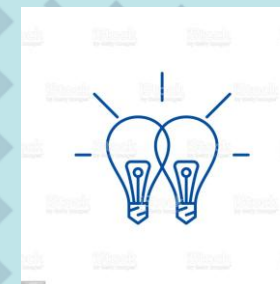
- Vermeden impact verbranding reststromen ca. 2 ton CO2 eq.
- Voorbereiding transitiecentrum en realisatie tijdelijke locatie

Klimaat

- Min. 15% bedrijfsdaken wit
- Haven: 10% toename groen, 5% toename biodiversiteit
- Haven: min. 15 % bedrijfsdaken groen



De tweeledige aanpakken van de Green Deal



Individueel aanbod bedrijven

- Maatwerkscan en/of advies per bedrijf
- Voor alle bedrijven in gemeente Waalwijk
- Verduurzaming afzonderlijke bedrijven en waar mogelijk benutten van collectieve kansen
- Informatieve activiteiten / bijeenkomsten
- Coördinatie via Waalwijk CO2 vrij



Grote projecten (Grote Oogst)

- Diverse stakeholders betrokken
- Gericht op middellange en lange termijn
- Focus op terrein Haven
- Coördinatie via projectleiders

De kracht zit in de verbindingen tussen individueel aanbod en de grote projecten.

De duurzame menukaart:

[LINK](#)

Bestuurlijk opdrachtgever:
Sheila Schuijffel
• Wethouder duurzaamheid

*Terugkoppeling via Portefeuillehoudersoverleg
duurzaamheid*

Ambtelijk opdrachtgever:
Programmamanager Duurzaamheid

• Opdrachtgever namens de deelnemende ondernemers:
Voorzitter stichting Waalwijk CO2 Vrij

*Terugkoppeling aan de stichting via periodiek
bestuursoverleg van de stichting*

Organisatie Grote Oogst/Green Deal

Kernteam

Leo Mastenbroek
als trekker van de individuele arrangementen voor de ondernemers en als opdrachtgever vanuit de bedrijven
(Voorzitter stichting Waalwijk CO2 vrij)

Alexander Verkooijen
Als trekker van de pijler Werklandschappen van de Toekomst (Voorzitter van de werkgroep Werklandschappen van de Toekomst)

Pien Soer
Als deelnemer aan het kernteam vanuit de provincie Brabant

Albert Hulshoff
Als trekker van de pijler Energie

Jesse de Doelder
Als trekker van de pijler Circulaire Economie

Eric de Jong
Als ambtelijk opdrachtgever

Werkgroepen

Werklandschappen van de Toekomst

- Ambtelijk trekker: Alexander Verkooijen
- Procesregisseur Werklandschappen van de Toekomst: Dennis van Heumen
- Junior procesregisseur: Sigrid Noordam
- Namens de stichting: Bart van Wijlen
- Namens waterschap: Anke Vaarten
- Namens de provincie: Maarten de Haan
- "Lokale Held": Marc Gouda

Energie

- Ambtelijk (ingehuurd) trekker: Albert Hulshoff
- Namens stichting Waalwijk CO2 vrij: François van Son
- Verduurzaming haven: Harald Wouters
- Externe adviseurs: Diversen

Circulaire Economie

- Ambtelijk (ingehuurd) trekker: Jesse de Doelder
- Namens stichting Waalwijk CO2 vrij: Marc Snoeren
- Namens gemeente: Ester van Dijk (bedrijfscontactfunctionaris)
- Namens gemeente: ai programmamanager Duurzaamheid

Stichting Waalwijk CO2 vrij

- Voorzitter: Leo Mastenbroek
- Bestuurslid: François van Son
- Bestuurslid: Bart van Wijlen
- Bestuurslid: Marc Snoeren
- Ingehuurd projectleider: Marc Gouda (ca 8 uur per week)
- Adviseur: Programmamanager Duurzaamheid

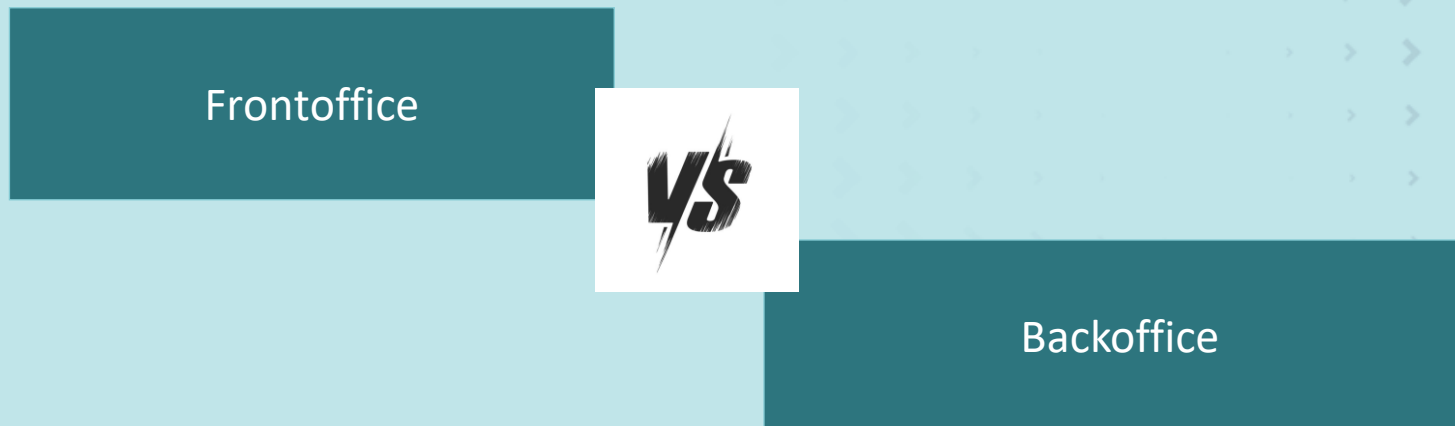
Samenwerking en organisatie bedrijven

1. Van, voor en door ondernemers! Een unieke samenwerking die in het land als voorbeeld dient
2. Bekendheid, communicatie naar buiten, aantal deelnemers, events
3. Korte lijnen door inzet projectleider, parkmanagers, stichting, accountmanagers
4. We kleuren buiten de randjes met WvdT. Enthousiasmeren ondernemers mee te doen

Tips

1. Procesregie is cruciaal.
2. Onderlinge communicatie (elkaar meenemen, samen doen) is nog crucialer
3. Wederzijds vertrouwen en commitment is de basis.
4. Bestuurlijke aanspreekpunt bij gemeente

Samenwerking binnen de gemeente



- **Frontoffice:** contact, enthousiasmering, initiatie
- **Backoffice:** beleid, vergunningverlening, toezicht, ondersteuning
- **Uitdaging:** afstemming, warme landingen, cultuur

Introductie: fictieve casus (30 min)

- Een fictieve casus: gemeente Hoge Noorden, bedrijventerrein de Pijl;
- Rondetafelgesprekken, perspectief vanuit de ondernemer of ambtenaar;
- Doelen:
 - inzicht krijgen in de ervaringen, knelpunten en wensen van ondernemers bij samenwerking met de gemeente
 - inzicht krijgen in hoe de gemeente kijkt naar samenwerking, welke knelpunten intern spelen, en hoe integraliteit kan helpen
- 4 vragen
- Plenaire terugkoppeling

Introductie: fictieve casus

De casus

Een bedrijf in de productie van medicijnen koopt een bedrijfskavel van 40.000 m² op bedrijventerrein De Pil in de fictieve gemeente Hoge Noorden. De regio waarin Hoge Noorden ligt wil zich graag profileren met innovatieve bedrijvigheid en is ontzettend blij met de komst van het bedrijf. Het bedrijf laat zich kenmerken door:

- Innovatie en grote toegevoegde waarde;
- 500 werknemers, zowel hoogopgeleide kennis als laagopgeleide werknemers voor de productie;
- Een hoog energiegebruik als gevolg van de productie van medicijnen;
- De hoge klimaatambities van het bedrijf;
- In het productieproces wordt veel water gebruikt, maar het is maar de vraag of het bedrijf aangesloten kan worden op het net aangezien er schaarste is aan grondwater in het gebied.

De randvoorwaarden

De gemeente Hoge Noorden is er alles aan gelegen om het bedrijf maximaal te ontzorgen bij haar komst, ze hebben hierbij echter de volgende duurzaamheidsuitdagingen:

- Er is maar beperkte stroomcapaciteit beschikbaar, vanwege netcongestie;
- Het bedrijf stelt hoge eisen aan klimaatneutraliteit en wil zoveel mogelijk fossielvrij produceren, wat extra druk zet op de lokale energievoorziening;
- De gemeente streeft naar circulariteit binnen het nieuwe bedrijventerrein, maar het realiseren van kringlopen voor grondstoffen en restwarmte vraagt om aanvullende voorzieningen en is ook geen onderdeel van de plannen van het bedrijf;
- Het bedrijf moet binnen 2 jaar operationeel zijn als gevolg van contractuele afspraken met afnemers;
- De gemeente heeft een beeldkwaliteitsplan opgesteld met daarin hoge eisen voor groen en biodiversiteit. Die ruimte is er maar beperkt op de kavel, aangezien het bedrijf en de parkeervoorzieningen zelf al veel ruimte innemen;
- Water is essentieel voor het productieproces.

Perspectief ondernemer (tafel 1)

Doel: inzicht krijgen in de ervaringen, knelpunten en wensen van ondernemers bij samenwerking met de gemeente.

Vragen:

1. Wat vormt voor dit bedrijf het grootste knelpunt in de samenwerking met de gemeente Hoge Noorden?
2. Wat hebben ondernemers nodig van de gemeente, om in zo'n complexe situatie toch snel beslissingen te kunnen nemen en te verduurzamen?
3. Wat kan de ondernemer zélf doen, om de samenwerking met de gemeente soepeler te laten verlopen bij dergelijke complexe vraagstukken?

Perspectief gemeente (tafel 2)

Doel: inzicht krijgen in hoe de gemeente kijkt naar samenwerking, welke knelpunten intern spelen, en hoe integraliteit kan helpen in de samenwerking.

Vragen:

1. Hoe kan de gemeente snelheid bieden aan dit bedrijf, zonder de duurzaamheidseisen en wet- en regelgeving te laten verslappen?
2. Welke informatie of hulpmiddelen versnellen we intern om ondernemers écht goed te kunnen helpen in zo'n complexe casus?
3. Welke gemeentelijke afdelingen en belangen raken betrokken bij dit dossier, en waar kan het spaak lopen in de interne samenwerking?

Plenaire terugkoppeling

- Wat zijn de belangrijkste randvoorwaarden om in zo'n complexe casus snel te handelen in een goede samenwerking tussen gemeente en ondernemer?
- Welke belangrijkste inzichten zijn naar boven gekomen?

Zijn er vragen?

www.pvbnederland.nl

Info@pvbnederland.nl

**Programma
Verduurzaming
Bedrijventerreinen
Nederland**